

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Лоханова Н.О.

(підпис)
“ ___ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік і аудит дебіторської заборгованості: сучасний стан та перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «ГД ІНТЕРВІНДОУС»)»

Виконавець:

студентка ЦЗФН 6 курс група М-1

Жерепа Ольга Леонідівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент _____

(науковий ступінь, вчене звання)

Добрунік Тетяна Пилипівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ	6
1.1. Сутність та класифікація дебіторської заборгованості.....	6
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку дебіторської заборгованості	13
1.3. Особливості визнання та облікової оцінки дебіторської заборгованості підприємств.....	18
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС» ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ	24
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС».....	24
2.2. Діюча система обліку дебіторської заборгованості на підприємстві.....	32
2.3. Шляхи удосконалення обліку дебіторської заборгованості на підприємстві	42
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА АУДИТ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС» ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	55
3.1. Аналіз дебіторської заборгованості та фінансового стану підприємства.....	55
3.2. Організаційні основи та методика проведення аудиту дебіторської заборгованості	64
3.3. Економіко-математичне моделювання ефективного розвитку підприємства.....	73
ВИСНОВКИ	83
Список використаних джерел	88
Додатки	95

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі активізації ринкових відносин організація обліку розрахунків із дебіторами має стратегічне значення для суб'єктів господарювання. Результати цього процесу впливають на фінансову стійкість, базу оподаткування підприємства, формування доходів та витрат і, як наслідок, на досягнення стратегічних цілей його розвитку в умовах ринку та забезпечення конкурентоспроможності, прибутковості господарської діяльності. Успішна євроінтеграція України вимагає проведення структурної перебудови національної економіки в напрямі зміцнення конкурентоспроможності окремих товаровиробників та країни у цілому. Своєю чергою, важливим завданням у цьому напрямі є покращення платіжної дисципліни покупців та замовників, незадовільний стан якої останніми роками спричинив збільшення балансових залишків дебіторської заборгованості, відволікання коштів із господарського обігу, що у цілому негативно відобразилось на рівні економічної активності національних товаровиробників.

Відповідно до цього правильність організації розрахункових операцій, ефективне управління дебіторською заборгованістю забезпечує високу оборотність засобів підприємства, зміцнення договірної і розрахункової дисципліни, поліпшення його фінансового стану. Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання потребує сучасних підходів до проблем платіжно-розрахункових взаємозв'язків між підприємствами, тому зростає роль правильного здійснення обліку та ефективного аналізу дебіторської заборгованості для прийняття управлінських рішень, яке є досить актуальним в умовах економічної трансформації.

Актуальність теми полягає в тому, що облік дебіторської заборгованості є одним із ключових завдань у вирішенні проблем, що виникають під час поточного управління підприємством, у тому числі з позиції оптимального співвідношення між ліквідністю та прибутковістю. Для нормального

функціонування всіх ланок народного господарства необхідно, щоб підприємці, приймаючи рішення, мали достовірну інформацію про фінансове становище підприємства, зокрема, про стан дебіторської заборгованості, про законність і підтвердження господарських операцій, внаслідок яких вона виникла. Організація обліку і аудиту дебіторської заборгованості на підприємстві будь-якої форми власності має важливе значення, оскільки сприяє упорядкуванню інформації, прозорості та достовірності даних із розрахункових операцій з дебіторами.

Об'єктом дослідження є господарська діяльність підприємства ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС» в частині операцій, які пов'язані з формуванням обліково-аналітичної інформації про стан розрахунків з контрагентами-дебіторами.

Предметом дослідження є вивчення теоретико-методичних основ та надання практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку і аудиту дебіторської заборгованості з метою забезпечення ефективного розвитку підприємства.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій щодо організації обліку і аудиту дебіторської заборгованості, що мають істотне значення для керування фінансово-господарською діяльністю з метою забезпечення ефективного функціонування підприємства в сучасних умовах господарювання.

Відповідно до визначеної мети під час виконання кваліфікаційної роботи необхідно вирішити такі основні **завдання**:

- дослідити сутність і класифікацію дебіторської заборгованості;
- проаналізувати основні вимоги нормативно-правового регулювання дебіторської заборгованості;
- дослідити теоретичні основи обліку дебіторської заборгованості за національними та міжнародними стандартами;
- проаналізувати і оцінити систему бухгалтерського обліку на підприємстві і стан обліку дебіторської заборгованості;

- провести аналіз дебіторської заборгованості та фінансового стану підприємства;
- визначити організаційно-методичні аспекти аудиту дебіторської заборгованості;
- узагальнити інформацію та надати пропозиції стосовно удосконалення обліку та аудиту дебіторської заборгованості на підприємстві;
- надати рекомендації щодо забезпечення ефективного економічного розвитку підприємства.

Методи дослідження. Методологічною основою роботи стали діалектичний метод пізнання та системний підхід до аналізу економічних явищ та процесів, що дало можливість комплексно провести дослідження проблеми обліку та контролю дебіторської заборгованості підприємства. У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи пізнання: спостереження, порівняння, абстракції, індукції і дедукції, вимірювання взаємозв'язків, поєднання аналізу та синтезу, історичного і логічного підходів, узагальнення, а також методи економічного аналізу та економіко-статистичного моделювання.

Інформаційною базою написання кваліфікаційної роботи слугували законодавчі та нормативно-правові акти України, науково-методична та інформаційно-публіцистична література, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, матеріали науково-практичних конференцій, професійних періодичних видань, фінансова звітність дистриб'юторської компанії ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС».

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра підготовлено до друку тези на тему: «Обліково-інформаційне забезпечення управління дебіторською заборгованістю»

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі зроблено теоретичне узагальнення та визначено сутність дебіторської заборгованості, особливості її визнання та оцінки з урахуванням вимог національних та міжнародних стандартів обліку, наведена класифікація даного поняття та визначено необхідність удосконалення обліку та аудиту з метою управління дебіторською заборгованістю у забезпеченні ефективного розвитку підприємства. Розглянуто ефективність функціонування об'єкта дослідження, перспективи його розвитку та посилення конкурентних позицій на ринку при максимізації прибутку в результаті господарської діяльності та впровадженні дієвих важелів управління дебіторською заборгованістю, що є визначальною умовою забезпечення необхідного рівня ліквідності і платоспроможності підприємства.

В роботі досліджено організаційно - економічні основи діяльності ТОВ «ТД ІТЕРВІНДОУС». Основними напрямками діяльності підприємства є реалізація і монтаж вентильованих фасадів з використанням алюмінієвих композитних панелей, алюмінієвих і металопластикових профілів, монтаж фасадного скління, світлопрозорих конструкцій куполів. Основний ринок збуту готовій продукції – споживачі Одеської області.

На підставі основних фінансових показників господарської діяльності розглянута загальна економічна характеристика досліджуваного підприємства.

Встановлено, що на протязі аналізованого періоду відбувається кардинальне збільшення чистого доходу від реалізації робіт та послуг, що зумовлено розширенням попиту на відповідні роботи.

В цілому за 3 роки фінансові результати ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС» віддзеркалюють прибутковість ведення виробничо-господарської діяльності, та мають позитивну тенденцію до зростання.

Була здійснена оцінка фінансового стану ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС» та отримані наступні результати. У звітному періоді порівняно з 2016 та 2017 рр. підприємство стало фінансово незалежним – відбулося зростання коефіцієнта

автономії та зниження коефіцієнта фінансової залежності, що підтверджує, що підприємство стало фінансово незалежним. Таким чином, на підставі проведених досліджень можна побачити, що підприємство ТОВ «ГД ІНТЕРВІНДОУС» фінансово стійке, стабільне та рентабельне. Проте, платоспроможність підприємства є занадто низькою, розраховані показники ліквідності значно нижче нормативних показників, що свідчить про неможливість покривати свої короткострокові зобов'язання наявними у своєму розпорядженні оборотними активами у вигляді грошових коштів, дебіторської заборгованості та запасів.

На основі проведеного аналізу встановлено, що у складі поточних активів дебіторська заборгованість має значну питому вагу. У складі дебіторської заборгованості на протязі досліджуваного періоду найбільшу питому вагу займає дебіторська заборгованість замовників за виконані їм будівельні роботи – у 2016 році її доля становила 86% загальної суми заборгованості дебіторів, а у 2018 – 83,4%. На протязі 2016-2018 років відбувається суттєве зростання розміру дебіторської заборгованості за виконані роботи та надані послуги, яка у 2018 році порівняно з 2016 збільшилась на 345,0 тис. тис. грн., тобто більше ніж у 1,7 рази, а порівняно із попереднім роком зростання становило 140,9 тис. грн.

Аналіз стану дебіторської заборгованості на підприємстві, показав, тенденцію зростання оборотності дебіторської заборгованості з початку періоду що свідчить про те, що на протязі року підприємство мало більше вільних коштів. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості становив у 2016 році – 11,3 рази, у 2018 році – 18,7 рази. Це досить високі коефіцієнти, які свідчить про високу оборотність дебіторської заборгованості. Позитивним моментом для підприємства є невелика різниця між коефіцієнтом співвідношення дебіторської заборгованості до кредиторської

Сучасне облікове забезпечення операцій з відображення дебіторської заборгованості відповідає загальноприйнятим нормативно-методологічним підходам. Відповідно до наказу про облікову політику ТОВ «ГД

ІНТЕРВІНДОУС» бухгалтерський облік здійснюється з використанням загального плану рахунків, в якому для узагальнення інформації про дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги за розрахунками з покупцями та замовниками передбачено рахунок 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями та замовниками». Основними замовниками з виконання будівельних робіт ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС» є: ТОВ «АЛЬКАРИМ-БУД»; ТОВ «Альфа-Софія»; ТОВ «КОМЕТА-М»; ТОВ «ЯГУАР»; ТОВ «ВЕСТТ». Для відображення в обліку розрахунків з іншими дебіторами у робочому плані рахунків передбачено наступні субрахунки:

- 371 – «Розрахунки за виданими авансами в національній валюті»;
- 372 – «Розрахунки з підзвітними особами в національній валюті»
- 374 – «Розрахунки за претензіями»
- 377 – «Розрахунки з іншими дебіторами»
- 378 – ««Розрахунки з державними цільовими фондами»

Первинний облік розрахунків з дебіторами на підприємстві ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС» відповідає всім правилам та нормам оформлення господарських операцій. Основними джерелами інформації про стан розрахункових відносин з покупцями та замовниками є наступні первинні та інші документи з обліку розрахунків: Договори підряду, товарно-транспортні накладні, акт надання послуг, акт (реєстр) виконаних робіт, податкові накладні, рахунки на оплату, виписки банку, акти звірки взаємних розрахунків, акт на списання безнадійної дебіторської заборгованості

З метою поліпшення формування облікової інформації для організації оперативного обліку пропонується використання аналітичної відомості обліку дебіторів з виокремленням термінів погашення заборгованості. Окрім надання детальної інформації про стан дебіторської заборгованості на підприємстві в розрізі по кожному дебітору дана відомість буде слугувати інформаційною базою для розрахунку рейтингової оцінки контрагентів.

Перевірка стану розрахунково-платіжної дисципліни та виконання господарських договорів, правильності відображення дебіторської заборгованості встановила наступне.

Формування інформації про дебіторську заборгованість в бухгалтерському обліку та її розкриття у фінансовий звітності здійснювалось у відповідності до П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». Перевіркою встановлено, що інвентаризація розрахунків проводилась із дотриманням строків та порядку проведення інвентаризацій. Поршень з відповідного питання не встановлено. Аудиторською перевіркою порядку складання звітності щодо дебіторської заборгованості порушень не встановлено.

На підприємстві ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС» реалізація внутрішнього контролю здійснюється головним бухгалтером за бажанням власника підприємства. В результаті проведення внутрішнього контролю було встановлено, що реалізація виконаних робіт та наданих послуг реєструється точно щодо рахунка, одержання авансів залежить від виписки рахунків. Також було встановлено, що дебіторська заборгованість не завжди вчасно контролюється та перевіряється на повноту і точність відповідальною особою.

На підприємстві проводиться інвентаризація дебіторської заборгованості, проте не розраховується резерв сумнівних боргів. Тобто дебіторська заборгованість не коригується до її чистої реалізаційної вартості. Таким чином ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС » не застраховує себе від ризику зменшення грошових надходжень у результаті втрати заборгованості дебіторів.

Запропоновані рекомендації щодо удосконалення обліку та аналізу дебіторської заборгованості на підприємстві:

- приділити увагу організації обліку дебіторської заборгованості та вдосконалити облікову політику;
- створювати резерв сумнівних боргів, із застосуванням коефіцієнту сумнівності, формувати в розрізі кожного з боржників, використовувати метод на підставі класифікації дебіторської заборгованості за термінами непогашення;

- створювати резерв сумнівних боргів за результатами інвентаризації дебіторської заборгованості в кінці року перед складанням звітності, а використовувати протягом року.
- удосконалити політику управління дебіторської заборгованості, зокрема удосконалення процедури інкасації.;
- використовувати заходи щодо запобіганню виникненню дебіторської заборгованості;
- запровадити систему надання знижок за дострокову оплату;
- систематично проводити інвентаризацію заборгованості шляхом перевірки первинних документів та шляхом звірки залишків з контрагентами

У зв'язку з тим, що на підприємстві ведеться аналітичний облік тільки за замовниками, що ускладнює робити звірку взаєморозрахунків в розрізі одного замовника по об'єктах, так як відділу бухгалтерії доводиться робити вибірку вручну. Тому пропонуємо на підприємстві ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС» деталізувати аналітичний облік не тільки в розрізі замовників, але і в розрізі одного замовника по об'єктах, а також в розрізі об'єктів за договорами (видами робіт), що дасть змогу в автоматичному режимі проводити звірку взаєморозрахунків з одним замовником по різних об'єктам.

Із застосуванням економіко-статистичного моделювання залежності результативного показника від відповідних факторів була проведена оцінка впливу внутрішніх факторів на економічний стан, результативність підприємства. Збільшення фінансового результату обумовлено зростанням коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості та оборотності оборотних активів, що в свою чергу залежить від налагоджених договірних відносин з контрагентами з реалізації продукції та їх платоспроможності.

Запропоновані практичні рекомендації поліпшать систему обліку та контролю дебіторської заборгованості на підприємстві ТОВ «ТД ІНТЕРВІНДОУС».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамовська В. С. Сидорова О. І. Удосконалення обліку довгострокової дебіторської заборгованості, зумовлене сучасною економічною ситуацією. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2016. Вип. 6(1). С. 6-9.
2. Баранова А.О., Наумова Т. А., Кашперська А.І. Аудит: навчальний посібник . Х.: ХДУХТ, 2017. 246 с.
3. Белозерцев В.С. Управління дебіторською заборгованістю підприємств оптової торгівлі: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.04. Дніпропетровськ, 2013. 20 с.
4. Береза С.Л. Проблема визначення дебіторської заборгованості в обліку. *Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки: зб. наук. пр.* 2003. № 4(26). С. 32-37.
5. Білик М.Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємства *Фінанси України.* 2003. №12. С. 24–36.
6. Білик М.Д. Фінансовий аналіз : навч. посібн / М.Д. Білик та ін. К. : КНЕУ, 2005. 592 с
7. Бланк И. А. Управление активами. К.: «Ника-Центр», 2000. 720 с.
8. Бондарчук Н.В., Васильева Н.М. Теоретико-методичні основи бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості. *Науковий вісник Хесонського державного університету. Серія: Економічні науки.* Випуск 16. Частина 1. 2016 С. 135-138.
9. Бутова Т.А., Волошина В.В. Проблеми та перспективи розвитку системи внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємствах *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Економічні науки.* 2014. Вип. 5.3. С. 11-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmduce_2014_5 (дата звернення 20.09.2019).
10. Грицай О.І., Скасюк Н.С. Управління дебіторською заборгованістю

підприємства в контексті її обліково-аналітичного забезпечення. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка і суспільство*. Випуск № 15. 2018. С.825-832.

11. Гнатенко Є.П., Мельниченко С.С. Методичні підходи щодо визначення поняття «дебіторська заборгованість». *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2013. Вип. 10(1). URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/espof_2013_10\(1\)__21](http://nbuv.gov.ua/UJRN/espof_2013_10(1)__21). (дата звернення 20.02.2019).

12. Городянська Л.В. Особливості організації обліку дебіторської заборгованості на підприємстві. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2014. № 6. С. 15–27.

13. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. / Верховна Рада України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 20.02.2019).

14. Добрунік Т.П. Обліково-інформаційне забезпечення управління дебіторською заборгованістю. *Підвищення науково-технологічного рівня економіки та її ефективності: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. Львов: ЛЭФ, 2017. С. 116-119.

15. Дубровська Є.В. Дослідження сутності поняття «Дебіторська заборгованість». *Вісник Сумського державного університету. Серія: Економіка: зб. наук. пр.* 2012. № 2. С. 202-205.

16. Євлаш Т.О. Інформаційне забезпечення обліку операцій з дебіторської заборгованості та його удосконалення. *Вісник Запорізького національного університету*. 2015. С. 35–42.

17. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012 — 368 с.

18. Закревська О.Ю. Облік і контроль поточної дебіторської заборгованості підприємств торгівлі: автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Київ, 2018. 21 с. <https://knute.edu.ua/file/Mg==/5953baadbe714152e158feca915bb552.pdf> (дата звернення 12.08.2019).

19. Зінченко О.В., Крутих О.В. Економічна сутність та класифікація дебіторської заборгованості для потреб облікової системи підприємства. *Інфраструктура ринку*. Випуск № 25. 2018. С. 819-825.

20. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 25.02.2019).

21. Кияшко О. М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Київ, 2011. 21 с.

22. Костюнік О. В., Турова Л.Л., Ковтуненко В.М. Шляхи вдосконалення обліку дебіторської заборгованості. *Агросвіт*. 2016. №6. С. 29-31.

23. Куць Т.В., Вакуленко В.М. Засади формування облікової політики щодо дебіторської заборгованості. *Молодий вчений* 2019. № 2 (66). С. 633-636 URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/2/133.pdf> (дата звернення 25.10.2019).

24. Левченко З.М. Формування облікової політики підприємства щодо обліку дебіторської заборгованості. *Інфраструктура ринку*. 2018. Випуск 20. С. 274-277 http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/20_2018_ukr/47.pdf(дата звернення 25.10.2019).

25. Майборода О.Є. Косарева І.П. Корабейнікова І.О. Характеристика сутності та поняття дебіторської і кредиторської заборгованості *Вісник Мукачівського державного університету Економіка і суспільство* 2018. Випуск 15. С. 396-402.

26. Макаренко А. П., Ахмедова Д. В. Удосконалення аудиту короткострокової дебіторської заборгованості. 2018. *АГРОСВІТ* № 2. С. 45-51.

27. Макаренко А.П., Кузьменко І.В. Розробка програми аудиту дебіторської заборгованості як засіб підвищення ефективності діяльності підприємства. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2015. Вип. 1 (10). С. 53-60.

28. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Організація і методика аудиту: навч.метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 124с.

29. Малахов В.А. Мосьпан О.Д. Стороженко А.Ю Положення облікової політики підприємств за національними та міжнародними стандартами щодо дебіторської заборгованості. Східна Європа: Економіка, бізнес та управління. 2018. Випуск 6 (17) С. 699-703 URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/17_2018/122.pdf (дата звернення 25.10.2019).

30. Матицина Н. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2006. № 12. С.38-42.

31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013 (дата звернення 26.02.2019).

32. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання», IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.12р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_029 (дата звернення 26.09.2019).

33. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.12р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_015 (дата звернення 26.09.2019).

34. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_007 (дата звернення 26.09.2019)

35. Міжнародний стандарт фінансової звітності (МСФЗ) 9 «Фінансові інструменти» URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_016.

36. Моделювання економічних процесів: навчальний посібник. /Островський П.І. та ін. Одеса, ОНЕУ. 2012. 132 с.

37. Москалюк Г. О. Облік та контроль дебіторської заборгованості: існуючі проблеми та шляхи їх вирішення. *Вісник Нац. університету «Львівська політехніка»*. 2012. № 721. С. 173–178.

38. Москалюк Г. О. Система внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості: напрямки удосконалення і розвитку. *Ефективна економіка*. 2013. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_3_50. (дата звернення: 13.05.2017) (дата звернення 20.09.2019)

39. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом МФУ від 07.02.13р № 73. URL : <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 27.09.2019).

40. Облік у галузях економіки: навчальний посібник. / Р.В. Кузіна, та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 508 с

41. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі : монографія /Н. С. Акімова та ін. Х. : ХДУХТ, 2016. 285 с.

42. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 09.12.99р. № 1591 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11> (дата звернення 20.08.2019).

43. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 19.08.2019).

44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 8 жовтня 1999 р. №237. URL: <http://www/zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 20.08.2019).

45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затверджено наказом МФУ від 30.11.01р. № 559. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 20.08.2019).

46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: Наказ Міністерства фінансів України від 25 лютого 2000 р. №39. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00> (дата звернення 02.08.2019).

47. Положення про документальне забезпечення записів у

бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995р. № 88. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95> (дата звернення 15.08.2019)

48. Про аудит фінансової діяльності та аудиторську діяльність: Закон ВРУ від 21.12.2017р. № 2258-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення 20.08.2019)

49. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон ВРУ від 16.07.99р. №996-XIV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення 20.08.2019)

50. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14> (дата звернення 20.09.2019)

51. Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт: Наказ Міністерства фінансів України від 28.09.2015 № 841. URL: <http://www/zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 20.09.2019).

52. П'ятигорець Г. С., Ніколайчук К. В. Шляхи удосконалення обліку дебіторської заборгованості. *Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту»*, 2017, вип. 13 С. 40-46 <http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/10178/1/Pyatigorets.pdf> (дата звернення 20.09.2019).

53. Рура О.В., Анохина Ю.Л. Совершенствование классификации дебиторской задолженности. *Вісник СевНТУ: зб. наук. пр. Серія: Економіка і фінанси*. 2012. Вип. 130. С. 210-215.

54. Свінарьова Г.Б., Побережець О.В., Чебан Н.В. Система контролю дебіторської заборгованості на торговельному підприємстві. *ЕКОНОМІКА: реалії часу*. 2014. № 4(14). С.94-98.

55. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник. К. : КНЕУ, 2014. – 482 с.

56. Стоун Д., Хитчинг К. Бухгалтерский учет и финансовый анализ:

підготовительний курс. М.: Сирин, 1998. 304 с.

57. Тирінов А.В. Дебіторська заборгованість підприємства: специфіка і сутність. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Випуск 9-2. с 112-116.

58. Тирінов А.В. Особливості визнання та облікової оцінки дебіторської заборгованості підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2016. Випуск 5-2 (05). с. 114-120.

59. Цивільний Кодекс України від 16.01.03 № 435-IV / Верховна Рада України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. (дата звернення 20.02.2019)

60. Шевченко Б.О. Теоретичні аспекти поняття «дебіторська заборгованість» *Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського*. URL: http://www.rusnauka.com/31_PRNT_2010/Economics/73594.doc.htm (дата звернення 20.02.2019)

61. Цегельник Н. Оцінка дебіторської заборгованості в системі розрахунків із покупцями підприємств / Н. Цегельник // *Агросвіт*. – 2013. – №. 6. – С. 51–55.

62. Яременко Л.М. Формування обліково-аналітичної інформації в управлінні дебіторською заборгованістю підприємства. *Економічний вісник університету: збірник наукових праць учених та аспірантів*. 2017. Вип. 32/1. С. 123-130.

63. Яременко Л.М. Особливості обліку дебіторської заборгованості на вітчизняних підприємствах. *Економічний вісник університету: збірник наукових праць учених та аспірантів*. 2016. Вип. 29/2. С. 343–347.

64. Ямненко Г. Механізм управління дебіторською заборгованістю підприємства. *International Electronic Scientific Journal. Section "Economics"*. 2017. Т. 3 № 2. С. 51–57.

ДОДАТКИ